

Програма «Подолання епідемії ВІЛ/СНІД в Україні»

Основні параметри

Джерело фінансування: Глобальний фонд для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією в рамках конкурсу 1-го раунду (номер гранту UKR-102-G03-H-00).

Основний реципієнт: «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД» (Велика Британія) у партнерстві з МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» (Альянс-Україна).

Бюджет Програми: 98 млн. доларів США.

Строки реалізації: 15 березня 2004 року – 31 березня 2009 року

Виконання Програми стало можливим завдяки ефективній співпраці з Українським центром профілактики та боротьби зі СНІДом та Комітетом з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально-небезпечним хворобам МОЗ України, а також стратегічному партнерству зі Всеукраїнською мережею людей, які живуть з ВІЛ. Успіх програми забезпечений координацією її виконання із ключовими державними органами виконавчої влади – Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерством освіти і науки, Державним департаментом України з питань виконання покарань, а також експертної підтримки з боку міжнародних організацій, профільних агенцій ООН (зокрема, UNAIDS, WHO, UNICEF, UNODC). До виконання програми було залучено більше 150 громадських організацій на місцях, понад 400 медичних установ отримали гуманітарну допомогу – ліки, обладнання та товари медичного призначення.

Короткий опис Програми

Програма «Подолання епідемії ВІЛ/СНІД в Україні» спрямована на суттєве посилення національних заходів з протидії епідемії.

Основна мета: знизити рівень поширення та захворюваності на ВІЛ, а також смертності від СНІД в Україні.

Програма є комплексною стратегією протидії епідемії ВІЛ/СНІД, що охоплює чотири напрями діяльності, а саме:

- 1). Лікування, догляд та підтримка для людей, які живуть з ВІЛ/СНІД;
- 2). Подальший розвиток та розширення профілактичних послуг, спрямованих на найбільш уразливі до ВІЛ групи населення;
- 3). Створення сприятливого середовища через інформаційно-освітні заходи та адвокацію;
- 4). Моніторинг та оцінка виконання програми, розвиток національної системи моніторингу та оцінки.

Основні результати Програми

Лікування:

Антиретровірусна терапія (АРТ) та профілактика ВІЛ від матері до дитини стали більш доступними в усіх областях України, містах Києві та Севастополі.

- Загальна кількість людей, які отримували АРТ, переданих під опіку держави 1 грудня 2008 року становила 6070 осіб, в результаті темпи приросту смертності від СНІД за 5 років знизилися більш ніж в чотири рази (з 38 % у 2004 до 8 % у 2008 році);

- 9875 ВІЛ-позитивних вагітних жінок та 9748 дітей (на 1 жовтня 2008 року) отримали медикаментозну профілактику передачі ВІЛ від матері до дитини, завдяки чому рівень інфікування на ВІЛ новонароджених знизився до 7 %.

Замісна підтримувальна терапія (ЗПТ):

- Лікування отримує понад 2,7 тисячі наркозалежних у 26 регіонах України, у т.ч. 1,8 тис. отримує ЗПТ метадоном. Майже половина пацієнтів – ВІЛ-позитивні.

Профілактичними програмами охоплено:

- 195,4 тис. споживачів ін'єкційних наркотиків
- 33,4 тис. жінок, залучених до комерційного сексу
- 19,7 тис чоловіків, які мають секс з чоловіками
- 57,6 тис ув'язнених

Завдяки у т.ч. профілактичним заходам темпи приросту захворюваності на ВІЛ-інфекцію в державі вдалося зменшити у понад три рази (з 24,7 % у 2004 до 7,3% у 2008 році).

Освітні заходи:

- Профілактичними програмами у межах обов'язкового шкільного предмету «Основи здоров'я» охоплено 3 млн. учнів 1-8 класів;
- На базі інститутів післядипломної педагогічної освіти професійну підготовку пройшли понад 13 тисяч вчителів;
- Пройшли навчання за програмою «Школа проти СНІДу» - 140,8 тис. учнів навчальних закладів

3 грудня 2008 року, у зв'язку з завершенням програми «Подолання епідемії ВІЛ/СНІД в Україні», Міністерство охорони здоров'я України взяло на себе відповідальність за планування, фінансування, якісне управління та розширення програм антиретровірусної терапії для 6070 пацієнтів, які раніше лікувались за рахунок Глобального Фонду. Крім того, згідно зобов'язань держави перед Глобальним Фондом, усі витрати на профілактику передачі ВІЛ від матері до дитини у 2009 році також будуть фінансуватися з державного бюджету.

Програма «Подолання епідемії ВІЛ/СНІД в Україні» склала основу національної відповіді на епідемію: кошти Глобального фонду перевищили 70% бюджету Національної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги і лікування ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2004-2008 роки.

19 березня 2009 року набув чинності Закон України № 1026-VI від 19.02.2009, яким введено в дію нову Загальнодержавну програму забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки. Альянс-Україна є одним з виконавців програми, яка здійснюється за підтримки шостого раунду Глобального Фонду.
